

## WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII DLA KLASY 7

| TEMAT LEKCJI                      | WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                       |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                   | Poziom konieczny<br>ocena dopuszczająca                                                                                                                                                                                                                                                                             | Poziom podstawowy<br>ocena dostateczna                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Poziom rozszerzający ocena<br>dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Poziom dopełniający ocena<br>bardzo dobra                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Poziom wykraczający ocena<br>celująca                                                                                                 |
| 1. Europa po kongresie wiedeńskim | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1814–1815, 1815,<br/>– postanowienia polityczne kongresu wiedeńskiego.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: „stary ład”,<br/>legitymizm, równowaga sił.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wymienić państwa, które miały decydujący głos podczas kongresu wiedeńskiego.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– postanowienia terytorialne kongresu wiedeńskiego.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: naród, ruchy narodowe,<br/>– przyczyny zwołania kongresu wiedeńskiego.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wskazać na mapie obszary, których dotyczyły decyzje terytorialne kongresu wiedeńskiego.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– datę: 1830,<br/>– miejsca głównych wystąpień przeciw porządkowi wiedeńskiemu (do 1830).</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– przyczyny powstania i cele Świętego Przymierza,<br/>– przyczyny wybuchu rewolucji lipcowej.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wskazać na mapie miejsca głównych wystąpień przeciwko porządkowi wiedeńskiemu (do 1830),<br/>– przedstawić sytuację panującą w Europie po kongresie wiedeńskim,<br/>– opisać przebieg rewolucji lipcowej.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– postać: Klemensa von Metternicha.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcie: konserwatyzm,<br/>– cele istnienia tajnych związków.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– przedstawić okoliczności rozwoju ruchów narodowych w Europie w I połowie XIX w.,<br/>– scharakteryzować poglądy XIX-wiecznych konserwatystów.</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– omówić działalność państw europejskich zmierzającą do uniemożliwienia wybuchu rewolucji w Europie.</p> |

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                     |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2. Wiosna Ludów w Europie | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1848–1849.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcie: Wiosna Ludów.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– miejsca głównych wystąpień przeciw porządkowi wiedeńskiemu w czasie Wiosny Ludów.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– przyczyny, które doprowadziły do wystąpień w różnych krajach europejskich w 1848 i 1849 r.</p>                                                                                                                                                                            | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– postać: Józefa Bema.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– omówić przebieg i skutki najważniejszych wystąpień w okresie Wiosny Ludów.</p>                                                                                                                                                                                                             | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– datę: II 1848.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– omówić dalekosiężne skutki najważniejszych wystąpień z okresu Wiosny Ludów.</p>                                                                                                                                                                                             | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– scharakteryzować wpływ Wiosny Ludów na sytuację polityczno-społeczną Europy.</p>     |
| 3. Rewolucja przemysłowa  | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– postać: Jamesa Watta,<br/>– okres trwania rewolucji przemysłowej w Anglii (Wielkiej Brytanii) oraz w innych krajach europejskich i Stanach Zjednoczonych.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: rewolucja przemysłowa, kolonia, rewolucja agrarna, maszyna parowa.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wyjaśnić, dlaczego Anglię nazywano „warsztatem świata”,<br/>– wyjaśnić, czym była maszyna parowa.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– datę: 1782.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: klasa społeczna (klasa wyższa, klasa średnia, klasa robotnicza),<br/>– przyczyny rewolucji przemysłowej.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wymienić czynniki, które zadecydowały o przewadze gospodarczej Anglii w okresie rewolucji przemysłowej,<br/>– wymienić sposoby zastosowania maszyny parowej w przemyśle i transporcie.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1807, 1825,<br/>– postacie: George’a Stephensona, Roberta Fultona.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: płodozmian, związki zawodowe,<br/>– wpływ rewolucji przemysłowej na przemiany społeczne.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– opisać zmiany w strukturze społecznej, jakie dokonały się pod wpływem rewolucji przemysłowej.</p> | <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– znaczenie maszyny parowej dla rozwoju różnych gałęzi przemysłu.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– ocenić skutki rewolucji przemysłowej w zakresie przemian ekonomicznych i środowiskowych,<br/>– opisać warunki życia klasy robotniczej,<br/>– ocenić skutki rewolucji przemysłowej w zakresie przemian społecznych.</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– dostrzec związek między sytuacją klasy robotniczej a groźbą rewolucji w Europie.</p> |

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4. Ziemie polskie po kongresie wiedeńskim | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– datę: 1815,</li> <li>– postacie: Aleksandra I, Adama Czartoryskiego, Fryderyka Chopina, Adama Mickiewicza.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: germanizacja.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienić decyzje kongresu wiedeńskiego w sprawie polskiej,</li> <li>– wskazać na mapie podział ziem polskich dokonany podczas kongresu wiedeńskiego.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: ziemie zabrane, autonomia.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać największe wady konstytucji Królestwa Polskiego,</li> <li>– przedstawić dokonania Królestwa w zakresie gospodarki i edukacji,</li> <li>– przedstawić dokonania Królestwa w dziedzinie kultury.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1819, 1820,</li> <li>– postać: Ksawerego Druckiego-Lubeckiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: ziemianie, inteligencja,</li> <li>– zasady ustrojowe Królestwa Polskiego (Kongresowego).</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić założenia konstytucji Królestwa Polskiego.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– sformułować przyczyny stosunku cara Aleksandra I do Polaków po klęsce Napoleona,</li> <li>– scharakteryzować zmiany sytuacji politycznej Królestwa do 1825 r.,</li> <li>– omówić działalność księcia Ksawerego Druckiego-Lubeckiego,</li> <li>– omówić organizację ziem polskich pod panowaniem Prus i Austrii,</li> <li>– opisać funkcjonowanie Rzeczypospolitej Krakowskiej.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać położenie Polaków na terenach zaboru pruskiego (i Prus) oraz austriackiego,</li> <li>– dostrzec różnicę w położeniu Polaków mieszkających pod zaborem oraz na terenie Rzeczypospolitej Krakowskiej.</li> </ul> |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                       |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5. Powstanie listopadowe | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 29 XI 1830,</li> <li>– postacie: wielkiego księcia Konstantego, Piotra Wysockiego, cara Mikołaja I,</li> <li>– cele walki powstańców.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: sprzysiężenie podchorążych, noc listopadowa.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić okoliczności wybuchu powstania listopadowego.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1831, 1832.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: Statut organiczny,</li> <li>– przyczyny niezadowolenia Polaków z sytuacji panującej w Królestwie Polskim.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić przebieg nocy listopadowej,</li> <li>– wskazać na mapie miejsca głównych bitew powstania.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postacie: Józefa Chłopickiego, Jana Skrzyneckiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: dyktator, Cytadela.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić najważniejsze wydarzenia powstania listopadowego.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wpływ postawy części przywódców powstania na przebieg i rezultat walk.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– scharakteryzować stosunek różnych grup społeczeństwa polskiego do powstania.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić skutki klęski powstania listopadowego w wymiarze politycznym, gospodarczym i społecznym.</li> </ul> |
|--------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                         |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 6. Wielka Emigracja | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postacie: Adama Czarotoryskiego, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Fryderyka Chopina.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: Wielka Emigracja,</li> <li>– przyczyny popularności idei mesjanizmu w społeczeństwie polskim.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać na mapie miejsca głównych skupisk polskich emigrantów politycznych po powstaniu listopadowym.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: wieszcz narodowy, epopeja narodowa, polski mesjanizm,</li> <li>– rolę Wielkiej Emigracji jako przywódców politycznych narodu polskiego po klęsce powstania listopadowego.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić sytuację uczestników powstania listopadowego po zakończeniu walk z Rosją,</li> <li>– wyjaśnić przyczyny sporów między stronnictwami politycznymi Wielkiej Emigracji.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– założenia programowe najważniejszych stronnictw Wielkiej Emigracji.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: amnestia, emisariusz,</li> <li>– związki między sytuacją ziem polskich pod zaborami a tematyką literatury polskiej w I połowie XIX w.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać okoliczności narodzin Wielkiej Emigracji,</li> <li>– przedstawić dokonania polskich wieszczów narodowych,</li> <li>– przedstawić życie i działalność Fryderyka Chopina.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postacie: Wiktora Heltmana, Szymona Konarskiego, ks. Piotra Ściegiennego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przyczyny klęski organizacji spiskowych działających na ziemiach polskich po powstaniu listopadowym.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić działalność organizacji spiskowych na ziemiach polskich po klęsce powstania listopadowego.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec związki między działalnością Wielkiej Emigracji a ruchem spiskowym w kraju,</li> <li>– ocenić działalność przedstawicieli Wielkiej Emigracji.</li> </ul> |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7. Powstanie krakowskie i Wiosna Ludów | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– datę: II 1846,</li> <li>– postać: Jakuba Szeli.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: rabacja,</li> <li>– przyczyny i charakter wystąpień chłopskich w Galicji w 1846 r.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– cele polityki zaborcy rosyjskiego, pruskiego i austriackiego wobec społeczeństwa polskiego po upadku powstania listopadowego.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienić najważniejsze wydarzenia związane z przebiegiem Wiosny Ludów na ziemiach polskich.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić sytuację w Królestwie Polskim i na ziemiach zabranych po upadku powstania listopadowego,</li> <li>– opisać przebieg rabacji galicyjskiej.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić sytuację w zaborze pruskim po upadku powstania listopadowego,</li> <li>– przedstawić okoliczności wybuchu powstania krakowskiego,</li> <li>– przedstawić skutki powstania krakowskiego.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przyczyny słabości wystąpień na ziemiach polskich w okresie Wiosny Ludów.</li> </ul> |
|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 8. Powstanie styczniowe                       | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 22/23 I 1863, 1863–1864, III 1864,<br/>– postać: Romualda Traugutta.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcie: branka.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– przedstawić okoliczności wybuchu powstania styczniowego,<br/>– wskazać na mapie miejsca głównych manifestacji patriotycznych w Królestwie oraz zasięg powstania styczniowego.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– postać: cara Aleksandra II,<br/>– cele polityczne stronnictw „białych” i „czerwonych”.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: Rząd Narodowy, tajne państwo, uwłaszczenie,<br/>– z czego wynikał bierny stosunek chłopów do powstania.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wymienić bezpośrednie skutki klęski powstania styczniowego.</p>                      | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1861–1862,<br/>– postać: Aleksandra Wielopolskiego.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: rewolucja moralna, dekret o uwłaszczeniu,<br/>– złożoność przyczyn wybuchu powstania styczniowego.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– omówić sytuację w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego,<br/>– wyjaśnić, w jaki sposób funkcjonowało tajne państwo.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1853–1856.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– opisać przebieg powstania z uwzględnieniem specyfiki działań zbrojnych,<br/>– przedstawić problem chłopski w czasie powstania i sposoby jego rozwiązania.</p>                                                                                                   | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wskazać różnice między reformami uwłaszczeniowymi przeprowadzonymi w zaborach pruskim, austriackim i rosyjskim.</p> |
| 9. Zaborcy wobec ziem dawnej Rzeczypospolitej | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1864 – ok. 1890,<br/>– cele polityki zaborców w stosunku do społeczeństwa polskiego,<br/>– metody walki Polaków z rasyfikacją i germanizacją.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcie: rasyfikacja.</p>                                                                                                                                    | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1901–1902,<br/>– postać: Michała Drzymały,<br/>– przedstawicieli polskiego pozytywizmu,<br/>– główne założenia programowe polskiego pozytywizmu.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: pozytywizm, praca organiczna, praca u podstaw, ruch spółdzielczy, trójkojarizm.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wskazać przejawy autonomii galicyjskiej.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1871–1878, 1885, 1886,<br/>– postać: Ottona von Bismarcka.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: Kulturkampf, rugi pruskie, Komisja Kolonizacyjna.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– omówić sytuację w Królestwie Polskim po klęsce powstania styczniowego,<br/>– scharakteryzować program polskiego pozytywizmu.</p>                                                     | <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– zależność postaw społeczeństwa polskiego wobec zaborców od polityki prowadzonej przez dane państwo zaborcze.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– opisać politykę władz zaborczych wobec społeczeństwa polskiego w zaborze rosyjskim i pruskim,<br/>– omówić reakcję Polaków na działania władz Rosji i Prus.</p> | <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– wyjaśnić okoliczności przyznania autonomii Polakom w zaborze austriackim.</p>                                       |

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                           |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10. Zjednoczenie Włoch i Niemiec | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1861, 1871,</li> <li>– postacie: Camilla Cavoura, Giuseppe Garibaldiego, Ottona von Bismarcka.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: zjednoczenie oddolne, zjednoczenie odgórne,</li> <li>– dlaczego Włosi dążyli do zjednoczenia.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać na mapie zjednoczone Królestwo Włoch i obszar Cesarstwa Niemieckiego,</li> <li>– wymienić skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla kontynentu europejskiego.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1859, 1860, 1864, 1866, 1870, 1870–1871.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: wyprawa tysiąca.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać na mapie główne państwa istniejące na Półwyspie Apenińskim przed zjednoczeniem Włoch,</li> <li>– lokalizować na mapie najważniejsze miejsca i obszary związane z kolejnymi etapami zjednoczenia Włoch i Niemiec.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1862, 1867,</li> <li>– postacie: Napoleona III, Wilhelma I.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: „czerwone koszule”, Związek Północnoniemiecki.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić i omówić sytuację polityczną Włoch i Niemiec po kongresie wiedeńskim.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– rolę Camilla Cavoura i Giuseppe Garibaldiego w procesie zjednoczenia Włoch i Ottona von Bismarcka w procesie zjednoczenia Niemiec.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić cele i etapy zjednoczenia Włoch i Niemiec.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec podobieństwa i różnice w procesie zjednoczenia Włoch i Niemiec.</li> </ul> |
|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 11. Wojna secesyjna | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1861–1865,</li> <li>– postać: Abrahama Lincolna.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: rasizm, secesja, Unia, Konfederacja, wojna secesyjna,</li> <li>– przyczyny istnienia niewolnictwa</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1860, 1861,</li> <li>– postać: Roberta Lee.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: federacja, abolicjonizm,</li> <li>– związek między wydaniem proklamacji znoszącej niewolnictwo a przebiegiem</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1863, 1865.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: jankes, taktyka spalonej ziemi.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić sytuację niewolników w USA,</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postać: Williama Shermana.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: Ku Klux Klan, segregacja rasowa.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać skutki wojny</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić sytuację czarnoskórych mieszkańców USA po wojnie.</li> </ul> |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                             |                                                                                                   |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>w południowych stanach USA.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienić najważniejsze różnice między Północą a Południem Stanów Zjednoczonych,</li> <li>– wymienić przyczyny wojny secesyjnej.</li> </ul> | <p>działań zbrojnych.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić okoliczności, w których doszło do secesji 11 stanów Południa,</li> <li>– wskazać na mapie najważniejsze miejsca związane z przebiegiem wojny secesyjnej.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić przebieg wojny secesyjnej,</li> <li>– porównać stosunek sił Unii i Konfederacji.</li> </ul> | <p>secesyjnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić cele Ku Klux Klanu.</li> </ul> |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 12. Kolonializm w XIX wieku | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– ramy chronologiczne kolonializmu i imperializmu.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: kolonia, kolonializm, imperializm, rasizm.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienić główne mocarstwa kolonialne,</li> <li>– wymienić czynniki, które umożliwiły państwom europejskim podporządkowanie sobie w XIX w. większości świata,</li> <li>– wymienić skutki XIX-wiecznego imperializmu.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– metody wykorzystywane przez państwa kolonialne w celu podporządkowania sobie kolonizowanych terenów.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: polityka „pośredniego panowania”.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać cechy charakterystyczne kolonializmu od XV do XVIII w.,</li> <li>– wyjaśnić przyczyny i sytuować w przestrzeni kierunki oraz zasięg ekspansji kolonialnej państw europejskich w XIX w.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postać: Cecila Rhodes’a.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: gubernator, <i>sati</i>.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać różne formy oporu wobec kolonizatorów i wyjaśnić przyczyny niepowodzeń tych działań,</li> <li>– przedstawić następstwa polityczne i kulturowe ekspansji kolonialnej,</li> <li>– wskazać na mapie tereny skolonizowane przez główne państwa europejskie.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1881–1889.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: powstanie Mahdiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić politykę imperialną Wielkiej Brytanii,</li> <li>– omówić i ocenić skutki polityki kolonialnej prowadzonej przez państwa europejskie.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– ramy chronologiczne wojen opiumowych,</li> <li>– przyczyny wojen opiumowych.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: opium, wojny opiumowe.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić przebieg wojen opiumowych.</li> </ul> |
|-----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13. Nowe idee w Europie | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postacie: Karola Marksa, Marii Skłodowskiej-Curie.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: socjalizm, komunizm, marksizm, walka klas, proletariatus, rewolucja socjalistyczna, powszechne prawo wyborcze, kultura masowa.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wymienić główne założenia idei socjalizmu i komunizmu,</li> <li>– wyjaśnić, w jaki sposób kobiety w XIX w. walczyły o prawa wyborcze.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: nadprodukcja, kryzys gospodarczy, strajk, partia polityczna, feminizm, sufrażystki.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać najważniejsze błędy w poglądach wyrażanych przez Karola Marksa,</li> <li>– wymienić cele, do których dążyli robotnicy, i stosowane przez nich metody walki.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: związek zawodowy,</li> <li>– wpływ przemian gospodarczych na kształtowanie się socjalizmu i komunizmu.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać funkcjonowanie gospodarek uprzemysłowionych krajów Europy,</li> <li>– przedstawić poglądy Karola Marksa,</li> <li>– przedstawić nowe zjawiska kulturowe, w tym narodziny kultury masowej i przemiany obyczajowe.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: koncern, monopol, socjaldemokracja, ateizm, partia robotnicza.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić sytuację robotników do lat 80. XIX w.,</li> <li>– omówić zmiany w położeniu robotników w XIX w.,</li> <li>– omówić sytuację kobiet w I połowie XIX w.,</li> <li>– omówić metody i efekty walki kobiet o zrównanie w prawach z mężczyznami.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dlaczego okres między latami 70. XIX w. a 1914 r. był nazywany piękną epoką.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec wpływ ideologii socjalistycznej na kształtowanie się świadomości społecznej i politycznej robotników,</li> <li>– scharakteryzować przyczyny i następstwa procesu demokratyzacji życia politycznego.</li> </ul> |
|-------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 14. Pierwsze polskie partie polityczne | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postacie: Romana Dmowskiego, Józefa Piłsudskiego,</li> <li>– główne cele narodowej demokracji,</li> <li>– założenia programowe Polskiej Partii Socjalistycznej, Socjaldemokracji Królestwa Polskiego i Litwy oraz Polskiego Stronnictwa Ludowego.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postacie: Stanisława Wojciechowskiego, Wincentego Witosa,</li> <li>– okres narodzin ruchu narodowego na ziemiach polskich.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: świadomość narodowa, nacjonalizm, endecja, realizm polityczny.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1893, 1895, 1897, 1900, 1903.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: antysemityzm, egoizm narodowy.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać zmiany w sposobie rozumienia narodu w okresie rewolucji francuskiej i wojen napoleońskich,</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postacie: Róży Luksemburg, Feliksa Dzierżyńskiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– scharakteryzować strukturę narodową ziem polskich w II połowie XIX w.,</li> <li>– opisać formowanie się ruchu socjalistycznego i ludowego na ziemiach</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wpływ idei nacjonalizmu i socjalizmu na kształtowanie się polskiego ruchu politycznego.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec różnice między programami różnych partii socjalistycznych.</li> </ul> |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                              |                                                                                                      |                                                             |                                                                   |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--|
|  | <b>Uczeń potrafi:</b><br>– przedstawić główne nurty życia politycznego pod zaborami na przełomie XIX i XX w. | <b>Uczeń potrafi:</b><br>– wyjaśnić, w jaki sposób narodowcy realizowali ideę realizmu politycznego. | – scharakteryzować program polityczny Narodowej Demokracji. | polskich,<br>– opisać działalność Polskiego Stronnictwa Ludowego. |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--|

|                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                               |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 15. Ostatnie lata pod zaborami | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: 22 I 1905, 1905–1907,<br>– przyczyny rewolucji 1905 roku w Rosji i w Królestwie Polskim.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcie: „krwawa niedziela”.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– wymienić skutki rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich. | <b>Uczeń zna:</b><br>– postulaty Polskiej Partii Socjalistycznej.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: orientacja proaustriacka, orientacja prorosyjska.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– wymienić osiągnięcia Polaków w pierwszym okresie rewolucji,<br>– wyjaśnić, na czym polegał spór orientacyjny w społeczeństwie polskim w pierwszych latach XX w.,<br>– wskazać słabe strony obu orientacji. | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: 1904–1905,<br>– założenia programowe orientacji proaustriackiej i prorosyjskiej.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcie: bojówka,<br>– podłoże i charakter konfliktu między endecją a PPS.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– wyjaśnić okoliczności i charakter konfliktu między przedstawicielami Narodowej Demokracji a Polskiej Partii Socjalistycznej. | <b>Uczeń potrafi:</b><br>– omówić przebieg rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich,<br>– wskazać okoliczności, które doprowadziły do porażki rewolucji 1905 roku,<br>– wskazać mocne i słabe strony rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich. | <b>Uczeń potrafi:</b><br>– przedstawić i ocenić dokonania Polaków w ostatnich latach zaborów. |
|--------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                |                                                                                                       |                                                                                                 |                                                                                                                      |                                                                                                                    |                                                                                                            |
|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 16. Od „zbrojnego pokoju” do I wojny światowej | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: 28 VI 1914, 28 VII 1914,<br>– postać: arcyksięcia Franciszka Ferdynanda. | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: 1882, 1907, 1914.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: wojna | <b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: państwo militarystyczne, kocioł bałkański, wyścig zbrojeń, „zbrojny pokój”, plan | <b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: wywiad, ultimatum, propaganda, Prusy Wschodnie,<br>– złożoność przyczyn, które | <b>Uczeń rozumie:</b><br>– w jaki sposób propaganda kształtowała opinię społeczeństw oraz wizerunek wroga. |
|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: trójprzymierze (państwa centralne), trójp porozumienie (ententa).</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wskazać na mapie państwa należące do wrogich bloków polityczno-militarnych i ich sojuszników.</p> | <p>błyskawiczna, wojna manewrowa, wojna pozycyjna.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wymienić główne przyczyny narastania konfliktów między państwami europejskimi na przełomie XIX i XX w.,</p> | <p>Schlieffena,<br/>– znaczenie określenia: „wrzenie w bałkańskim kotle”,<br/>– przyczyny niepowodzenia planu Schlieffena.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wyjaśnić przyczyny i wskazać obszary rywalizacji między państwami europejskimi,<br/>– opisać sytuację panującą na Bałkanach,<br/>– przedstawić okoliczności, w jakich doszło do wybuchu I wojny światowej,<br/>– scharakteryzować specyfikę działań wojennych.</p> | <p>doprowadziły do wybuchu I wojny światowej,<br/>– z czego wynikał entuzjizm ludności państw europejskich na wieść o wybuchu wojny.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– opisać przygotowania państw europejskich do wybuchu wojny,<br/>– opisać postawy społeczeństw państw europejskich wobec wybuchu wojny,<br/>– opisać przebieg działań zbrojnych w 1914 r.</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– dostrzec elementy propagandowe w sposobie przedstawiania przeciwnika podczas I wojny światowej,<br/>– dostrzec złożoność problemu związanego z odpowiedzialnością państw europejskich za wybuch I wojny światowej.</p> |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 17. Dwie rewolucje w Rosji | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 3 III 1917, 6/7 XI 1917,<br/>– postać: Włodzimierza Lenina.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: rewolucja lutowa, bolszewicy, rewolucja październikowa, Rosja Radziecka.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wymienić główne</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: XI 1917 – III 1918, III 1918,<br/>– główne założenia programu politycznego Rządu Tymczasowego i bolszewików,<br/>– postanowienia dekretów o pokoju i o ziemi oraz pokoju brzeskiego.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: Rząd Tymczasowy, rady delegatów robotniczych</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1914, 1915, 1916.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: Duma, ofensywa Brusilowa, zamach stanu, aneksja.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wyjaśnić polityczne i społeczno-gospodarcze przyczyny wybuchu rewolucji w Rosji,<br/>– opisać przebieg rewolucji</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– opisać sytuację polityczną i gospodarczą Rosji na początku XX w.,<br/>– opisać działalność Włodzimierza Lenina,<br/>– wyjaśnić powody wzrostu poparcia dla bolszewików w społeczeństwie rosyjskim,<br/>– omówić politykę wewnętrzną i zewnętrzną bolszewików po przejęciu władzy w Rosji.</p> | <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– rolę propagandy jako środka umożliwiającego zdobycie władzy.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– dostrzec wpływ jednostki na losy państw i społeczeństw na przykładzie działalności Włodzimierza Lenina.</p> |
|----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                           |                                                                                                                                                          |                                                                                                                                          |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | wydarzenia związane z przebiegiem działań zbrojnych na froncie wschodnim. | i żołnierskich, dwuwładza, pokój brzeski.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– wskazać na mapie linie frontu wschodniego w poszczególnych latach konfliktu. | lutowej i październikowej,<br>– scharakteryzować okres dwuwładzy w Rosji,<br>– opisać bezpośrednie następstwa rewolucji październikowej. |  |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 18. Klęska państw centralnych | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: II 1917, IV 1917, 11 XI 1918,<br>– okoliczności przystąpienia USA do wojny.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcie: nieograniczona wojna podwodna.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– wyjaśnić, co chcieli osiągnąć Niemcy, ogłaszając nieograniczoną wojnę podwodną. | <b>Uczeń zna:</b><br>– rodzaje broni zastosowane podczas walk na frontach I wojny światowej.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– wpływ przystąpienia USA do wojny na przebieg konfliktu.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– wskazać na mapie najważniejsze wydarzenia na froncie zachodnim,<br>– wymienić państwa, które powstały na gruzach Austro-Węgier. | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: 1916, 1918, 1918–1919.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: alianci, dzika demobilizacja, pandemia.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– opisać przebieg działań zbrojnych na froncie zachodnim w 1916 r.,<br>– opisać stosunek Amerykanów do toczącej się w Europie wojny,<br>– omówić sytuację panującą na froncie zachodnim w 1918 r. | <b>Uczeń potrafi:</b><br>– dostrzec konsekwencje wojny wynikające z typu prowadzonych działań zbrojnych,<br>– opisać okoliczności zakończenia I wojny światowej,<br>– opisać proces rozpadu Austro-Węgier w ostatnim etapie wojny,<br>– opisać kulturowe i cywilizacyjne skutki I wojny światowej. | <b>Uczeń potrafi:</b><br>– dostrzec wpływ nowych rodzajów broni na przebieg działań wojennych,<br>– przedstawić polityczny, kulturowy i cywilizacyjny obraz Europy po zakończeniu konfliktu. |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                    |                                                                                                           |                                                                                                      |                                                                                      |                                                                                                         |                                                                                                        |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 19. O wolną Polskę | <b>Uczeń zna:</b><br>– datę: 5 XI 1916,<br>– postać: Józefa Hallera,<br>– postanowienia aktu 5 listopada. | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: VIII 1914, 6 VIII 1914, I 1918, VI 1918,<br>– postać: Woodrowa Wilsona, | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: 1915, 1916, VI 1917, 1917.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b> | <b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcie: Legion Puławski.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– scharakteryzować | <b>Uczeń potrafi:</b><br>– ocenić wysiłek zbrojny Polaków,<br>– opisać działalność polityków Narodowej |
|--------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                   |
|---------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: Pierwsza Kompania Kadrowa, Legiony Polskie, akt 5 listopada,</li> <li>– znaczenie aktu 5 listopada dla umiędzynarodowienia sprawy polskiej.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>– treść odezwo wydanych przez dowództwa wojsk państw zaborczych,</li> <li>– treści dotyczące sprawy polskiej w orędziu Wilsona i deklaracji wersalskiej.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: kryzys przysięgowy, deklaracja wersalska.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić polski czyn zbrojny podczas I wojny światowej,</li> <li>– wyjaśnić przyczyny i przebieg kryzysu przysięgowego.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: błękitna armia, Komitet Narodowy Polski, Rada Regencyjna,</li> <li>– znaczenie orędzia Wilsona i deklaracji wersalskiej dla sprawy polskiej.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnić międzynarodowe uwarunkowania sprawy polskiej,</li> <li>– omówić sytuację Polaków pod koniec 1917 r.</li> </ul>                                                                                                                                       | <p>stosunek państw zaborczych do sprawy polskiej na początku i w czasie I wojny światowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać zmiany stanowiska państw centralnych oraz Rosji i pozostałych państw ententy w stosunku do sprawy polskiej na przełomie 1916 i 1917 r.</li> </ul>                                                                                                                                                                           | <p>Demokracji we Francji.</p>                                                                                     |
| <p>20. Europa i Ameryka po I wojnie światowej</p> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: I 1918, VI 1919,</li> <li>– postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Niemiec,</li> <li>– postanowienia układów w Rapallo i Locarno.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: „wielka trójka”, traktat wersalski, ład wersalski, wielki kryzys.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnić, do czego dążyły zwycięskie mocarstwa po zakończeniu I wojny</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1920, 1922, 1925, 1929,</li> <li>– postać: Davida Lloyda George’a,</li> <li>– cele istnienia i główne słabości Ligi Narodów,</li> <li>– przyczyny wielkiego kryzysu gospodarczego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: obszar zdemilitaryzowany, Liga Narodów, izolacjonizm, zasada samostanowienia narodów,</li> <li>– skutki polityczne zawarcia</li> </ul>                                                                | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– datę: 1933.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: kontrybucja, krach,</li> <li>– dlaczego ład wersalski był poddawany krytyce.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać działalność Ligi Narodów,</li> <li>– wyjaśnić, jak zmieniał się stosunek Amerykanów do spraw europejskich,</li> <li>– omówić sytuację gospodarczą Europy i USA po zakończeniu I wojny</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dlaczego między zwycięskimi państwami istniała sprzeczność interesów.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić przyczyny i okoliczności, w jakich doszło do podpisania porozumienia między Niemcami a ZSRR,</li> <li>– przedstawić okoliczności podpisania układu w Locarno,</li> <li>– opisać okoliczności rozpoczęcia się wielkiego</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– ocenić działalność Ligi Narodów.</li> </ul> |

|  |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                      |            |          |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------|--|
|  | światowej,<br>– wyjaśnić, czym był łąd wersalski,<br>– wskazać na mapie nowe państwa powstałe po I wojnie światowej,<br>– wymienić najważniejsze przejawy i skutki wielkiego kryzysu. | układów w Rapallo i Locarno.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– wymienić najważniejsze powody krytyki łądu wersalskiego,<br>– wskazać na mapie państwa poddające krytyce łąd wersalski,<br>– wyjaśnić, jak zmieniało się międzynarodowe położenie Polski i Czechosłowacji po Locarno. | światowej. | kryzysu. |  |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------|--|

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                               |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 21. Nazizm w Niemczech | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: 1919–1933, 1933–1945,<br>– postać: Adolfa Hitlera,<br>– główne założenia ideologii narodowego socjalizmu.<br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– Republika Weimarska, narodowy socjalizm (nazizm), obóz koncentracyjny, Trzecia Rzesza, Führer.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– dostrzec zagrożenia dla demokracji na przykładzie sposobu przejścia władzy przez Hitlera w Niemczech. | <b>Uczeń zna:</b><br>– datę: 1918,<br>– główne cechy państwa totalitarnego.<br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: NSDAP, państwo totalitarne (totalitaryzm), militaryzm, antysemityzm,<br>– związek między sytuacją gospodarczą a radykalizacją społeczeństwa niemieckiego.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– dostrzec przyczyny wzrostu popularności Hitlera w społeczeństwie niemieckim. | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: 1919, 1923, 1928, 1929, 1933, 1934, 1938.<br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: <i>Mein Kampf</i> , ustawy norymberskie, noc kryształowa.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– opisać okoliczności powstania Republiki Weimarskiej,<br>– omówić drogę Hitlera do władzy,<br>– wskazać cechy niemieckiego państwa totalitarnego,<br>– scharakteryzować politykę nazistów wobec Żydów. | <b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: hiperinflacja, pucz, gestapo, SA, SS.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– omówić sytuację Niemiec po I wojnie światowej,<br>– scharakteryzować sytuację gospodarczą Republiki Weimarskiej,<br>– przedstawić okoliczności i skutki puczu monachijskiego,<br>– omówić założenia polityki Trzeciej Rzeszy i ich realizację. | <b>Uczeń potrafi:</b><br>– zinterpretować i ocenić ideologię narodowego socjalizmu (nazizmu). |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 22. Komunizm w ZSRR           | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1917–1922,</li> <li>– postać: Józefa Stalina.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: Armia Czerwona, łagry, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (ZSRR), kult jednostki,</li> <li>– cele polityki Stalina,</li> <li>– zbrodniczy charakter działalności Stalina.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnić przyczyny sukcesu komunistów w wojnie domowej,</li> <li>– przedstawić skutki uprzemysłowienia i kolektywizacji rolnictwa,</li> <li>– wymienić różne przejawy uwielbienia dla Stalina.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1918, 1921, 1929, 1932–1933,</li> <li>– główne założenia komunizmu wojennego i gospodarki centralnie planowanej,</li> <li>– założenia polityki NEP-u,</li> <li>– dane liczbowe związane ze zbrodniczą działalnością NKWD oraz z wielką czystką.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: komunizm wojenny, Nowa Polityka Ekonomiczna (NEP), centralne planowanie, uprzemysłowienie, kolektywizacja, wielki głód, NKWD, wielka czystka.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1922, 1924.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: „czerwoni”, „biali”, czerwony terror, Czeka, kułacy,</li> <li>– wpływ totalitaryzmu sowieckiego na każdą dziedzinę życia obywateli.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać przebieg wojny domowej w Rosji,</li> <li>– przedstawić okoliczności powstania Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich,</li> <li>– opisać funkcjonowanie systemu totalitarnego w ZSRR,</li> <li>– opisać cele i metody działania NKWD.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– stronnictwa walczące z komunistami podczas wojny domowej.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– scharakteryzować etapy formowania się systemu socjalistycznego w Rosji,</li> <li>– opisać funkcjonowanie komunizmu wojennego w Rosji,</li> <li>– opisać przebieg procesów uprzemysłowienia i kolektywizacji rolnictwa w ZSRR.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec wpływ totalitaryzmu na funkcjonowanie społeczeństwa oraz relacje między jego członkami,</li> <li>– ocenić system totalitarny w ZSRR.</li> </ul>                                         |
| 23. Odzyskanie niepodległości | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– 10 XI 1918,</li> <li>– 11 XI 1918, 10 II 1919, 20 II 1920,</li> <li>– postać: Ignacego Paderewskiego,</li> <li>– najważniejsze postanowienia Małej konstytucji.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– datę: 1918,</li> <li>– postać: Jędrzeja Moraczewskiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: Rada Regencyjna,</li> <li>– zagrożenia wynikające z istnienia rządu Jędrzeja Moraczewskiego.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– 6/7 XI 1918, 1919,</li> <li>– postać: Ignacego Daszyńskiego,</li> <li>– ugrupowania rywalizujące o władzę na ziemiach polskich.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: Polska Organizacja Wojskowa, lewica, prawica,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wpływ jednostki na losy państwa na przykładzie postaci Józefa Piłsudskiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić działalność rządu Jędrzeja Moraczewskiego,</li> <li>– dokonać charakterystyki ustroju państwa polskiego na podstawie Małej</li> </ul>                                                                       | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić sytuację międzynarodową i jej wpływ na wydarzenia na ziemiach polskich jesienią 1918 r.,</li> <li>– opisać działalność ugrupowań rywalizujących o władzę na ziemiach polskich.</li> </ul> |

|  |                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                    |              |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--|
|  | <p>– pojęcia: Sejm Ustawodawczy, Mała konstytucja.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <p>– wyjaśnić, co się wydarzyło 11 listopada 1918 r.</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <p>– opisać okoliczności, w jakich doszło do odrodzenia państwa polskiego,</p> <p>– wskazać na mapie miejsca powstania pierwszych ośrodków władzy państwowej.</p> | <p>Prezydent Ministrów,</p> <p>– wpływ Józefa Piłsudskiego na uspokojenie sytuacji na ziemiach polskich.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <p>– przedstawić okoliczności powołania rządu Ignacego Daszyńskiego.</p> | konstytucji. |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--|

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                     |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 24. Walka o granice | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <p>– daty: 1 XI 1918, 26 XII 1918, VI 1919, VIII 1919, VIII 1920, III 1921, V 1921,</p> <p>– postać: Wojciecha Korfańskiego,</p> <p>– decyzje paryskiej konferencji pokojowej w sprawie granic Polski,</p> <p>– przyczyny powstań śląskich.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <p>– pojęcia: Orleńskie, powstanie wielkopolskie, powstania śląskie,</p> <p>– z czego wynikały niekorzystne decyzje konferencji pokojowej w sprawie granic Polski,</p> <p>– czym kierowali się mieszkańcy Śląska, walcząc</p> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <p>– główne założenia koncepcji federacyjnej i inkorporacyjnej granic państwa polskiego,</p> <p>– wyniki plebiscytu w sprawie przynależności terytorialnej Śląska.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <p>– pojęcia: koncepcja federacyjna, koncepcja inkorporacyjna, wolne miasto, plebiscyt,</p> <p>– przyczyny korzystnego dla Niemców wyniku plebiscytu,</p> <p>– wpływ trzeciego powstania śląskiego na ostateczny kształt granicy polsko-niemieckiej na Śląsku.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <p>– dostrzec tragizm walk prowadzonych o Lwów,</p> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <p>– daty: I 1919, VII 1920,</p> <p>– wyniki plebiscytu na Warmii i Mazurach.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <p>– trudności wynikające z realizacji zasady samostanowienia narodów na obszarze Ukrainy,</p> <p>– przyczyny utraty przez Polskę Zaolzia oraz wyników plebiscytu na Warmii i Mazurach.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <p>– opisać przebieg walk na obszarze Galicji w listopadzie 1918 r.,</p> <p>– omówić przyczyny i przebieg powstania wielkopolskiego,</p> <p>– opisać okoliczności, w jakich doszło do utraty</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <p>– omówić stosunek państw zachodnich do granic polskich,</p> <p>– omówić przebieg powstań śląskich,</p> <p>– wyjaśnić, z czego wynikały negatywne relacje między Polską a Niemcami i Czechosłowacją.</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <p>– dostrzec konflikt interesów między oczekiwaniami Polaków dotyczącymi granic państwa polskiego a dążeniami narodów sąsiednich.</p> |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                             | <p>o przynależność tego obszaru do Polski.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać na mapie decyzje terytorialne konferencji pokojowej w sprawie granic Polski.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać na mapie obszar plebiscytowy na Śląsku,</li> <li>– przedstawić decyzje alianckiej komisji plebiscytowej w sprawie Śląska,</li> <li>– wskazać na mapie obszary Śląska przyznane Polsce.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                     | przez Polskę Zaolzia.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 25. Wojna polsko--radziecka | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 13–16 VIII 1920, III 1921,</li> <li>– postanowienia pokoju ryskiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: Bitwa Warszawska, Cud nad Wisłą, pokój ryski,</li> <li>– znaczenie Bitwy Warszawskiej dla ocalenia państwowości polskiej.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać na mapie ostateczne granice II Rzeczypospolitej,</li> <li>– wymienić państwa sąsiednie będące wrogami i przyjaciółmi Polski.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: IX 1920, X 1920.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: bunt generała Żeligowskiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawić przebieg i skutki Bitwy Warszawskiej,</li> <li>– wyjaśnić przyczyny buntu gen. Żeligowskiego,</li> <li>– wskazać na mapie teren Wileńszczyzny.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: II 1919, V 1919, V 1920, III 1923,</li> <li>– postacie: Symona Petlury, Lucjana Żeligowskiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: Rada Obrony Państwa, apel „Ojczyzna w niebezpieczeństwie!”.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać sytuację panującą na Ukrainie w 1919 r.,</li> <li>– wyjaśnić przyczyny i okoliczności wybuchu wojny między Polską a Rosją Radziecką,</li> <li>– wskazać na mapie obszary walk w I połowie 1919 r.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– związek między zmianą relacji z Ukrainą a przebiegiem walk między Polakami a Armią Czerwoną,</li> <li>– na czym polegały plany polityczne komunistycznych władz radzieckich.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać przebieg wyprawy kijowskiej,</li> <li>– omówić przebieg radzieckiej ofensywy w 1920 r.,</li> <li>– dostrzec zagrożenie dla państwowości polskiej wynikające z ofensywy Armii Czerwonej,</li> <li>– omówić okoliczności zakończenia wojny polsko-radzieckiej.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– jakie czynniki zadecydowały o sukcesie koncepcji inkorporacyjnej.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec zagrożenia dla państwa polskiego powstałe w trakcie formowania się jego granic.</li> </ul> |

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 26. Rzeczpospolita Polska | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 17 III 1921, 16 XII 1922,</li> <li>– postaci: Gabriela Narutowicza, Stanisława Wojciechowskiego,</li> <li>– główne założenia ustrojowe państwa polskiego w myśl konstytucji marcowej.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: państwo wielonarodowe, Konstytucja marcowa, republika parlamentarna.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– datę: 9 XII 1922,</li> <li>– najważniejsze dane statystyczne dotyczące II Rzeczypospolitej,</li> <li>– prawa i wolności obywatelskie zagwarantowane w Konstytucji marcowej.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnić, jaki wpływ na gospodarkę miały walki prowadzone na ziemiach polskich w latach 1914–1921,</li> <li>– wskazać mocne i słabe strony ustroju II Rzeczypospolitej w myśl postanowień Konstytucji marcowej.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1919, XI 1922, 20 XII 1922.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: traktat o ochronie mniejszości narodowych.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– scharakteryzować strukturę narodowościową i społeczną II Rzeczypospolitej,</li> <li>– opisać okoliczności zamachu na prezydenta II Rzeczypospolitej.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec różnice gospodarcze, kulturowe i społeczne utrudniające unifikację ziem polskich,</li> <li>– scharakteryzować główne postanowienia Konstytucji marcowej i omówić wprowadzony przez nią ustrój państwa,</li> <li>– opisać okoliczności wyboru pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec zagrożenia dla integralności państwa wynikające z wielonarodowości społeczeństwa II Rzeczypospolitej.</li> </ul> |
|---------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                       |                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 27. Pierwsze lata niepodległej Polski | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– postać: Władysława Grabskiego.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: Wojsko Polskie, szkoła powszechna.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wymienić pierwsze problemy Wojska Polskiego.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1918, 1923,<br/>– polskie formacje wojskowe walczące podczas I wojny światowej.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: hiperinflacja, reformy Grabskiego, reforma walutowa, złoty polski, Bank Polski, reforma rolna.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– przedstawić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1919, 1932,<br/>– strukturę systemu edukacji po reformie Jędrzejewiczowskiej.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: reforma Jędrzejewiczowska, emisja, parcelacja.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– omówić okoliczności utworzenia Wojska Polskiego,<br/>– omówić funkcjonowanie systemu edukacji w pierwszych latach istnienia Rzeczypospolitej i po 1932 r.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– postać: Franciszka Ksawerego Fiericha.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– opisać sytuację prawną państwa polskiego w pierwszych latach niepodległości,<br/>– przedstawić dokonania komisji zajmującej się ujednoliceniem prawa.</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– ocenić podstawowe założenia reform Władysława Grabskiego,<br/>– ocenić skutki reform przeprowadzonych przez Władysława Grabskiego.</p> |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                            |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 28. Pod rządami sanacji | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 12–14 V 1926, 1926–1939, 1935,<br/>– postać: Ignacego Mościckiego,<br/>– przyczyny niezadowolenia ludności z sytuacji panującej w państwie polskim,<br/>– główne założenia ustrojowe Rzeczypospolitej w myśl Konstytucji kwietniowej.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– postać: Józefa Becka,<br/>– obozy polityczne walczące o władzę po śmierci Józefa Piłsudskiego.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcie: Pierwszy Marszałek Polski.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– omówić przyczyny, przebieg i skutki zamachu majowego,</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: VIII 1926, 1928, 1929, 1930,<br/>– postać: Edwarda Rydza-Śmigłego,<br/>– okoliczności, które poprzedziły zamach majowy w Polsce.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: nowela sierpniowa, BBWR, proces brzeski,<br/>– argumenty, które skłoniły</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– bilans ofiar starć podczas walk między stroną rządową a oddziałami wiernymi Piłsudskiemu.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– przyczyny uchwalenia noweli sierpniowej oraz utworzenia Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem (BBWR).</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– ocenić system autorytarny w Polsce,<br/>– ocenić postać Marszałka Józefa Piłsudskiego i jego dokonania.</p> |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                |                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                     |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: sejmokracja, zamach majowy, autorytaryzm, sanacja, Konstytucja kwietniowa. | – wymienić grupy popierające zamach majowy i sprzeciwiające się mu. | Piłsudskiego do przeprowadzenia zamachu majowego.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– opisać sytuację panującą w państwie polskim do 1925 r.,<br>– opisać stosunek rządów sanacji do opozycji,<br>– opisać ustrój Rzeczypospolitej na podstawie Konstytucji kwietniowej. | – scharakteryzować ustrój autorytarny,<br>– porównać autorytarny sposób rządzenia z demokratycznym i totalitarnym,<br>– opisać rządy sanacji,<br>– opisać sytuację w obozie sanacji po śmierci Józefa Piłsudskiego. |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 29. Polityka zagraniczna II Rzeczypospolitej | <b>Uczeń zna:</b><br>– sąsiadów II Rzeczypospolitej,<br>– postanowienia układów w Rapallo i Locarno,<br>– postanowienia paktu o nieagresji z ZSRR.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcia: układ w Rapallo, układ w Locarno, pakt o nieagresji z ZSRR, deklaracja o nieagresji, polityka równowagi.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– wskazać na mapie II Rzeczypospolitą i jej sąsiadów. | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: 1921, 1922, 1925, 1932, 1934.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– pojęcie: wojna celna,<br>– z czego wynikało niekorzystne położenie geopolityczne państwa polskiego w okresie międzywojennym.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– wyjaśnić przyczyny wybuchu wojny celnej z Niemcami,<br>– wyjaśnić, w jakim celu obóz sanacji prowadził politykę równowagi. | <b>Uczeń zna:</b><br>– daty: III 1938, 2 X 1938.<br><br><b>Uczeń rozumie:</b><br>– jaki wpływ na międzynarodową pozycję Polski miały układy w Rapallo i Locarno,<br>– z czego wynikała pozorna poprawa położenia międzynarodowego Polski po dojściu Hitlera do władzy w Niemczech.<br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– przedstawić okoliczności podpisania układów w Rapallo i Locarno,<br>– opisać przebieg i wymienić skutki wojny celnej z Niemcami. | <b>Uczeń rozumie:</b><br>– z czego wynikała niechęć Piłsudskiego do zbiorowych układów bezpieczeństwa.<br><br><b>Uczeń potrafi:</b><br>– omówić stosunki dyplomatyczne Polski z sąsiadami oraz z Francją,<br>– opisać politykę zagraniczną obozu sanacji,<br>– podać przykłady łamania postanowień traktatu wersalskiego przez Niemcy i wyjaśnić ich wpływ na polską politykę. | <b>Uczeń potrafi:</b><br>– dostrzec związek między agresywną polityką Hitlera a realizacją celów dyplomacji polskiej,<br>– ocenić politykę prowadzoną przez II Rzeczypospolitą w 1938 r. |
|----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 30. Problemy gospodarcze i narodowościowe | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– postać: Eugeniusza Kwiatkowskiego,</li> <li>– główne mniejszości narodowe zamieszkujące II Rzeczpospolitą oraz ich liczebność.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: magistrala węglowa, Centralny Okręg Przemysłowy (COP).</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać na mapie Gdynię i położenie Centralnego Okręgu Przemysłowego.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– datę: 1922.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przyczyny trudności gospodarczych państwa polskiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnić przyczyny podjęcia decyzji o budowie portu w Gdyni.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1926, 1926–1933, 1926–1929, 1929–1935, 1936.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów (OUN).</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać przebieg procesu powstawania miasta i portu,</li> <li>– omówić przebieg i skutki wielkiego kryzysu na ziemiach polskich,</li> <li>– przedstawić działalność mniejszości ukraińskiej i żydowskiej w Polsce.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– najważniejsze zakłady zlokalizowane w obrębie Centralnego Okręgu Przemysłowego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dlaczego przebieg wielkiego kryzysu był na ziemiach polskich dotkliwszy niż w innych krajach.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać sytuację gospodarczą Polski w latach 1926–1929,</li> <li>– wyjaśnić, jaki wpływ na gospodarkę polską miała budowa COP-u.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec wpływ istnienia portu w Gdyni i magistrali węglowej na sytuację gospodarczą państwa polskiego,</li> <li>– omówić i ocenić politykę narodowościową władz II Rzeczpospolitej z punktu widzenia mniejszości ukraińskiej i żydowskiej.</li> </ul> |
|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                        |                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 31. Nauka i kultura II Rzeczpospolitej | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– dostrzec wpływ radia na życie mieszkańców Polski międzywojennej,</li> <li>– przedstawić stosunek mieszkańców II Rzeczpospolitej do sportu.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać rozwój kina w Polsce w okresie międzywojennym.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1895, 1921, 1924, 1926, 1928, 1932, 1938,</li> <li>– postacie: Józefa Kostrzewskiego, Eugeniusza Romera, braci Lumière.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: szkoła lwowsko--warszawska.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przedstawicieli polskiej literatury, sztuki, polskich aktorów i sportowców okresu międzywojennego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: Instytut Radowy.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić działalność szkoły lwowsko-</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić osiągnięcia polskiej literatury okresu międzywojennego.</li> </ul> |
|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |  |                                                       |                                                                                                                                                          |  |
|--|--|--|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  |  | – przedstawić dokonania wybitnych polskich naukowców. | -warszawskiej,<br>– omówić dokonania polskich twórców sztuki okresu międzywojennego,<br>– omówić dokonania polskich sportowców w okresie międzywojennym. |  |
|--|--|--|-------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                        |                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 32. Japońska ekspansja | <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcie: okres Meiji.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wskazać na mapie terytoria opanowane przez Japonię i od niej uzależnione.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– cel polityki zagranicznej Japonii na przełomie XIX i XX w.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wskazać korzyści odniesione przez Japonię w wyniku wojen, w których uczestniczyło to państwo,<br/>– wymienić przyczyny ekspansji Japonii w latach 30. XX w.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– daty: 1894–1895, 1904–1905, 1911, 1924, 1931, 1932, 1933, 1937.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: izolacja, traktaty nierównoprawne, samuraj, militarizm,<br/>– związek między zawarciem traktatów nierównoprawnych a początkiem reform w Japonii.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– omówić reformy przeprowadzone przez władze Japonii w okresie Meiji,<br/>– omówić politykę zagraniczną Japonii na przełomie XIX i XX w.</p> | <p><b>Uczeń zna:</b><br/>– postać: Czang Kaj-szeka.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: Republika Chińska, Mandżukuo, masakra nankińska.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– opisać sytuację Japonii do połowy XIX w.,<br/>– omówić sytuację panującą w Chinach w XIX w.,<br/>– dostrzec podobieństwa i różnice w położeniu Chin i Japonii w XIX w.,<br/>– wyjaśnić, jaki wpływ na sytuację Chin miał sprzeciw władz wobec reform państwa,<br/>– omówić japońską agresję w Chinach w latach 30. XX w.</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– przedstawić okoliczności wybuchu rewolucji w 1911 r.,<br/>– omówić sytuację panującą w Chinach po 1911 r.,<br/>– ocenić politykę Japonii prowadzoną w latach 30. XX w.</p> |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 33. Włochy i Hiszpania | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1922, 1936–1939,</li> <li>– postacie: Benito Mussoliniego, generała Francisca Franco.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: faszyzm, marsz na Rzym, <i>duce</i>, ustrój totalitarny (totalitaryzm), wojna domowa,</li> <li>– zagrożenia, jakie niósł ze sobą faszyzm.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać na mapie kolonie włoskie oraz zasięg Włoskiej Afryki Wschodniej.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– co oznacza stwierdzenie „okaleczone zwycięstwo”,</li> <li>– przyczyny sukcesu Mussoliniego.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wyjaśnić, z czego wynikało poparcie dla faszyzmu w Europie.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1896, 1919, 1935–1936, 1937,</li> <li>– grupy wchodzące w skład zwalczających się obozów w czasie wojny domowej w Hiszpanii.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcie: konkordat.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– omówić sytuację panującą we Włoszech po I wojnie światowej,</li> <li>– przedstawić okoliczności przejęcia władzy we Włoszech przez faszystów,</li> <li>– omówić przyczyny wybuchu, przebieg i skutki wojny domowej w Hiszpanii,</li> <li>– przedstawić okoliczności wybuchu wojny w Hiszpanii.</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przyczyny włoskiej ekspansji w Afryce,</li> <li>– znaczenie wojny domowej w Hiszpanii jako wstępu do II wojny światowej.</li> </ul> <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– opisać politykę Włoch przed wybuchem I wojny światowej i w jej trakcie,</li> <li>– scharakteryzować funkcjonowanie systemu totalitarnego na przykładzie Włoch,</li> <li>– omówić przebieg wojny włosko-etiopskiej,</li> <li>– opisać reakcję Europy na politykę zagraniczną Włoch.</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– wskazać cele udziału w hiszpańskiej wojnie domowej wojsk Trzeciej Rzeszy i faszystowskich Włoch oraz cele udziału ZSRR,</li> <li>– opisać reakcję demokracji europejskich na wojnę domową w Hiszpanii.</li> </ul> |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                         |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 34. Marsz ku wojnie | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1935–1939, 1937, III 1938, IX 1938, 23 VIII 1939, 25 VIII 1939,</li> <li>– postacie: Joachima von Ribbentropa, Wiaczesława Mołotowa,</li> <li>– państwa będące</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– decyzję układu monachijskiego.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– przyczyny prowadzenia przez państwa zachodnie polityki ustępstw.</li> </ul> | <p><b>Uczeń zna:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– daty: 1935, 1936, X 1938, III 1939, IV 1939,</li> <li>– postać: Neville'a Chamberlaina.</li> </ul> <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: remilitaryzacja</li> </ul> | <p><b>Uczeń rozumie:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– pojęcia: pakt antykominternowski, Wehrmacht,</li> <li>– związek między podpisaniem paktu o nieagresji między Trzecią Rzeszą i ZSRR a wybuchem</li> </ul> | <p><b>Uczeń potrafi:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– ocenić stanowisko rządu polskiego wobec żądań Hitlera.</li> </ul> |
|---------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <p>sojusznikami Trzeciej Rzeszy,<br/>– żądania Hitlera wobec Polski,<br/>– postanowienia paktu Ribbentrop–Mołotow.</p> <p><b>Uczeń rozumie:</b><br/>– pojęcia: <i>Anschluss</i>, układ monachijski, pakt Ribbentrop–Mołotow.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– przedstawić cele polityki Hitlera,<br/>– wymienić państwa uczestniczące w konferencji w Monachium,<br/>– wskazać na mapie terytoria opanowane przez Trzecią Rzeszę.</p> | <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wskazać na mapie okręg sudecki,<br/>– przedstawić reakcję państw zachodnich na agresję Hitlera wobec Czechosłowacji.</p> | <p>Nadrenii, oś Berlin–Rzym—Tokio.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– omówić kroki podejmowane przez władze Trzeciej Rzeszy w celu zniesienia „dyktatu” wersalskiego,<br/>– przedstawić okoliczności, w jakich doszło do <i>Anschlusu</i> Austrii,<br/>– omówić okoliczności rozpadu Czechosłowacji.</p> | <p>II wojny światowej.</p> <p><b>Uczeń potrafi:</b><br/>– wymienić etapy formowania się państw osi,<br/>– wyjaśnić okoliczności konfliktu między Trzecią Rzeszą a Czechosłowacją o okręg sudecki,<br/>– omówić relacje między Polską a Niemcami w pierwszych miesiącach 1939 r.</p> |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|